

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

64 ÅRGANG

4. DESEMBER 1952

A V I N N H O L D E T :
ANSTØTSTENEN - FOR ET FRUKTBART SKRIFTEMÅL -
NYE KARDINALER - GRAHAM CREENE TRAFF BLIN-
KEN - EN LITEN ADVENTS-KALENDER - INDUSTRI-
OG RASEPROBLEMER I SØRAFRIKA - LITURGISK
REFORMBEVEGELSE - LITTERATUR - FILM - UTLANDET

NR.

45

46

NESTE NUMMER KOMMER 18. DESEMBER 1952.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegd. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.

Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 03 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høymesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,

Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.

Tlf. 37 73 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.

Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.

Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høym.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 12238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 7. DESEMBER: 2. søndag i Advent. Ep. Rom. 15, 4—13. Ev. Matt. 11, 2—10. **Mandag:** Marias uplettede unnfangelse. **Tirsdag:** I oktaven for Immaculata-festen. **Onsdag:** Oktavdagen for Frans-Xavers fest. **Torsdag:** Damasus, pave, bekj. **Fredag:** I oktaven for Immaculata-festen. **Lørdag:** Lucia, jomfru, mart.

SØNDAG 14. DESEMBER (3. s. i Advent): *Feiring av festen for Marias uplettede unnfangelse.* Ep. Ordspr. 8, 22—35. Ev. Luk. 1, 26—28. **Mandag:** Oktavdagen for Immaculata-festen. **Tirsdag:** Eusebius, bisk., mart. **Onsdag:** Im bredag. **Torsdag:** Ferialdag. **Fredag og lørdag:** Im bredager.

SØNDAG 21. DESEMBER: 4. søndag i Advent.

På im bredagene onsdag (17/12) og lørdag (20/12) gjelder Hans Høy-
ærv. biskopens dispensasjon fra abstinensbudet.

N. K. K. F.

ber sine ledd og medlemmer støtte
opp om salget av

Julekort og Madonnabilder.

Det lille restparti som ennå finnes
bør være utsolgt til jul.

Kortene fåes i St. Olavs eksp., Ka-
tolsk Bok- og Bladsentral, «Concen-
tra», Akersgt. 61, Oslo, og hos fru
Ingrid Straith-Solberg, Prinsesse-
alléen 2, Skøyen.

LEGEMIDDEL

Ved B-vitaminmangel —

AFI-B-TOTAL

tabletter

med de viktigste komponenter i B-
vitaminkomplekset i relativt store
doser.

Pakninger à 50, 100 og 250 tabletter.

A-S FARMACEUTISK (AFI) INDUSTRI OSLO

BISPEGARDEN OG ST. JOSEPHS INSTITUTT

bruker

FYRINGSOLJE

R. C. BERTHELSENS EFTF.

Farvehandel

Glass, tapeter, vaskeartikler

Henr. Wergelandsgt. 32

Kristiansand S.

Tlf. 2270

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.

Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: Kl. 9—13
og 15—17. Mandag, lørdag: 9—13.
Utbetalinger tirsdag 12—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år;
for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

64. ÅRGANG

4. DESEMBER 1952

NR. 45-46

Anstøtsstenen

S amtidig med at François Mauriac fikk nobelprisen i litteratur utkom *Anstøtsstenen* blant Cappelens upopulære skrifter. Den var da allerede presentert blant høstens bøker på en pressekonferanse, og en journalist hadde forstått det dit hen at katolikken Mauriac i dette skriftet tar avstand fra katolisismen. I en kronikk i Bergens Tidende har pater Raulin pekt på et av de forhold som gjør at Mauriac kan bli så grovt misforstått: han skriver for katolikker, mer spesielt for katolikkene i sitt eget land, men blir jo nå også lest her og av mennesker som ikke kjenner katolisismen fra før. Det forklarer meget.

Mauriacs hengivenhet overfor Kirken kommer ellers til orde på hver eneste side. Men han har en meget klar og skarp oppfatning av at ikke alt som har med katolisisme å gjøre, kan stilles på like fot. Ytterst på den ene fløy har man katolikkens handlinger i en eller annen politisk eller sosial gruppe. De kan engasjere oss for så vidt vi som katolikker på et åndelig plan er solidarisk med våre trosfeller. Vi er deres medskyldige. Men handlingene i seg selv kan meget vel være av en slik natur at vi må ta fullstendig avstand fra dem, — antisemittismen i deler av den franske katolske presse på Dreyfus' tid kan ikke sterkt nok fordømmes, for å ta et eksempel. Ytterst på den annen fløy har vi Kirkens indre liv som er hellig, som er Guds fortsatte liv på jorden. Men midt i mellom disse fløyer har vi Kirkens ytre prakt manifestasjoner, f. eks. hierarkiets prakt. Mauriac knytter den til liturgien og ser den også på en annen måte forbundet med evigheten. Kirkens ytre prakt er imidlertid ikke i alle deler uatskillelig fra dens indre liv, — ett er at man ser dens hensikt og mening og skjønner hvorfor den er blitt akkurat slik i de forskjellige land og tider, — noe annet er å knytte sin evige frelse til den som var den like tidløs som Kirkens apostoliske sendelse.

Mauriac har en meget intens opplevelse av den katolske tro som en overnaturlig, transcendent virkelighet, og hans lille skrift er preget av en fortettet kristen livsvisdom. Det er vesentlige og derfor krevende problemer han legger fram til meditasjon, enten det gjelder forholdet mellom teologi og åpenbaring, eller det gjelder ateisme eller kommunisme

eller protestantisme. *Anstøtsstenen* forutsetter nok i noen grad kjennskap til moderne religiøs debatt i Frankrike. Debatt omkring en katolisisme som har eksistert i halvannet årtusen, og bare skal rystes opp av en relativ søvn, ikke en katolisisme som kjemper om å få fotfeste i et miljø. Men først og fremst forutsetter skriftet evne til å lese med ro og fordypelse.

Mauriac sier han skriver «med den retten en mann har som har passert sin middagshøyde, og som ikke vil forsvinne før han har gransket seg selv», og han hevder at han som sønn i huset har rett til både å bli irritert og å finne seg til rette (uten at folk som ikke tilhører familien — dvs. ikke tilhører Kirken — har noe med å blande seg i det). Men Mauriac skriver ikke bare med den eldre manns og med sønnens rett, han har i virkeligheten en meget dypere grunn til å skrive som han ikke berører med rene ord.

I en menneskealder har nå Mauriac stått som en forgrunnsfigur for katolisismen i Frankrike. Han er neppe den største av de moderne katolske forfattere i landet. Claudel og Bernanos kan han neppe måle seg med, — nobelprisen tilfaller bare sjelden de aller betydeligste forfatterne. Men han er en stor dikter, og han har gjort meget av seg i det offentlige liv. *Anstøtsstenen* forteller på flere måter hvorledes Mauriac i smerte har opplevd det farlige og tvetydige i å være kristen kulturpersonlighet. Det som sikkert ofte har vært hans hemmelige glede, er nå blitt hans hemmelige kors. Det er en prøvet mann som skriver, og hans livserfaringer har almen rekkevidde i en tid som har nådd fullkommenheten når det gjelder å kamouflere den kristnes tusen kompromisser med denne verden. Det spørres om Mauriac noensinne har skrevet noe mer personlig og samtidig noe mer almengyldig enn den lille mysteriøse betraktning hvor han hevder at hvert enkelt menneske tross alt har et kors som holder mål med dets skjebne. Vi er ikke hjelpeløst overlatt våre kompromisser og sjelens tvetydige tussemørke: *I oss alle vokser et kors i samme grad som vi selv vokser, og det å kunne — med eller mot vår vilje — strekke oss ut på dette kors før vi drar vårt siste sukk, det er dette som er frelsen.*

Daniel Haakonsen

For et fruktbringende skriftemål

Av dominikanerpater A. Raulin

En utenforstående er av nysgjerrighet gått inn i en katolsk kirke en lørdag ettermiddag. Han oppdager at noen går til skrifte og følger oppmerksomt det som foregår. Han blir sannsynligvis forbauset og skeptisk. Han har selv lest en del om psykologiske problemer, selv forsøkt å hjelpe noen medmennesker i nød. Han vet av erfaring hvor lang tid en må bruke for å vinne et annet menneskes tillit, hvor stor tålmodighet det krever. Han vet at det forutsetter avspenning; han har selv kanskje prøvd et eller annet middel: man setter seg først i en god lenestol og så samtaler om et eller annet for så til slutt å behandle det ømme punkt. Og det blir ikke gjort i en omgang. Enhver tilståelse tar tid. Og han er klar over at de oppnådde resultater er svært beskjedne selv om det dreier seg om venner som en kjenner godt, selv om en hadde all mulig tid til rådighet.

Hva ser han i denne kirken han har forvillet seg inn i? En prest tar imot i et mørkt og ubekvent «kott». Skal man dømme etter køen som venter utenfor, har han liten tid for den enkelte og faktisk ser det ut til at han ekspederer tre-fire stykker i løpet av et kvarter. Er det alvorlig? spør han seg selv. Denne prest kjenner nok noen av disse skriftebarn fra før, men langt fra alle. Hvordan kan en kontakt mellom to sjeler knyttes på så kort tid gjennom et gitter? Er det virkelig noe godt å vente av en så merkelig metode?

Den første bemerkning er selvfølgelig at resultatet i høy grad er avhengig av hvor flink skriftebarnet er til i korthet å si det vesentlige. En må ikke glemme at skriftemålet er en institusjon i den katolske Kirke, at de katolske barn er blitt oppdradd til å skrifte, og det er jo egnet til å fremme en klar og grei formulering. Konvertittene har også fått opplæring. Man har forklart dem hvordan de skal ransake sin samvittighet og legge sin sak fram for presten. Med litt klarsyn kan man skrifte på en slik måte at selv en ukjent prest på noen få minutter gjør seg opp en riktig mening om det som skiller oss fra Gud (dødssynd) eller om det som sinker oss på veien til Gud (vanesynder).

Det gjelder ikke å beskrive hele sitt liv på noen få minutter, men med et angerfullt hjerte å bekjenne sine synder. Som oftest tar det liten tid til å gjøre rede for dem.

Når vi bekjenner en synd, må vi være i stand til å nevne det som utgjør synden uten å komme bort i uvesentlige detaljer. Når vi nevner våre dårlige vaner, må vi skjeldne mellom symptomene, som har liten betydning, og forgiftningens utgangspunkt. La oss ta et eksempel for det siste tilfelle: En lærerinne har løyet for et barn, gjorde det for å redde sin prestisje, for hun er av den oppfatning at autoriteten må bevares for enhver pris. Det har ingen interesse for hennes sjels sunnhet om hun forteller til presten hvilken påstand det dreide seg om, men det er uhyre viktig at hun gjør rede for sin oppfatning av autoriteten og prestisjen. Så lenge hun ikke har gjort det,

er presten fremdeles uvitende om roten til det onde. Den dag hun setter fingeren på det egentlige onde, utretter hun mer på et halvt minutt enn hun før fikk gjort gjennom utallige skriftemål.

Det er vanskelig å sette fingeren på det riktige stedet, det er nemlig det som vi er minst bevisst om, og dette er en av grunnene til at ikke alle skrifter på en effektiv måte.

Men hvordan er det nå med de andre, de mange som ikke er så klarsynte? Er deres skriftemål uten virkning? Det er ikke sagt. Det er sant at presten — i hvert fall den som ikke kjenner dem godt — vanskelig vil kunne finne de ord som psykologisk sett fjerner hindringene for sjelens fremgang. Men vi må aldri glemme at den hjelp vi søker i botens sakrament ikke først og fremst er av psykologisk art. Det dreier seg ikke fremfor alt om psykisk sunnhet, men om overnaturlig sunnhet, den som kjærligheten til Gud gir. Skriftemålet er et sakrament. Det det skaffer oss, er en kontakt med Kristus vår Frelser, en kontakt som oppnås ved troen og som gir oss syndenes forlatelse og en fornyelsesnåde. Men dette er ikke vesentlig avhengig av den tekniske dyktighet som skriftebarnet er i besittelse av og heller ikke av skriftefarens psykologiske kunnskaper. Fra skriftebarnets side er det avgjørende angerens dybde og oppriktighet. Og presten er praktisk talt ikke annet enn et øre som lytter til, en munn som uttaler Guds egne tilgivende ord, en hånd som løfter seg til korsets tegn. Det vesentlige er at skriftebarnet erkjenner seg som en synder og med tro og tillit tar imot Guds frelsende kjærlighet. Det er nettopp dette som den nysgjerrige ved sitt besøk i kirken ikke gjør seg noen idé om. Han ser nok mennesker som går inn og ut av skriftestolen, men har ikke noen virkelig forståelse av det som foregår. Så sant skriftebarnet er drevet av sin tro og oppriktige anger, så sant presten er Kristi rettmessige representant, skjer det i sjelen en lutring og en fornyelse som ingen psykolog, selv om han er aldri så meget *dybdepsykolog*, kan nå fram til med sine metoder. Det er for å bli lutret og fornyet på denne overnaturlige måte at vi går og skrifter. Den som vi vil møte, er Kristus vår Frelser som hverken gitteret eller tidsknappheten kan stå i veien for.

Det står allikevel fast at skriftemålet først bærer alle sine frukter når den også finner et godt psykologisk underlag. Og skriftebarnet er berettiget til å regne med at han skal få hjelp og veiledning m. h. t. sitt daglige liv. Hvordan skal jeg omsette i praksis denne dype fornyelse, omvendelse som nettopp har foregått i min sjel? Det er et problem som han har krav på å få løst.

Men her rører vi en annen side ved prestens virksomhet, nemlig den åndelige veiledning. Den står botens sakrament meget nær, men den er ikke akkurat det samme. Den åndelige veiledning er ikke noe sakrament, derfor er den i høy grad avhengig

av prestens kvalifikasjoner, mens skriftefaren i sakramentet i alt det vesentlige er Guds redskap.

Det er blitt påstått at en sunn og velutviklet kristen som ikke er kalt av Gud på ekstraordinært vis, ikke behøver noen åndelig veileder. Det er svært overdrevet. En kan ha mer eller mindre behov for en veileder, bruke ham mer eller mindre, treffe ham ofte i en bestemt periode og lite i en annen, alt etter behov. Men det skulle være hevet over all tvil at enhver katolikk burde være såpass kjent med en prest og av en prest for ved given anledning å kunne spørre om råd. Har man ikke det, blir det meget tungvint å begynne ved begynnelsen når vanskelighetene melder seg. I slike perioder savner man allerede tiltak til det man før greidde lett. Skal man dessuten begynne å åpne seg for en fremmed, da risikerer man simpelthen å gi opp og berøve seg selv en hjelp som ville ha vært uvurderlig nettopp i denne situasjonen. For ungdommen i særdeleshet er det umåtelig viktig å ha kontakt med en prest som man gjerne henvender seg til selv om problemene ofte ikke er så overveldende: Den dag de blir overveldende er man glad for å ha vennet seg til å tale fritt til en prest. Og konvertittene trenger sikkert veiledning og helst regelmessig veiledning en god stund etter deres opptagelse i Kirken. Det er så meget som en ikke kan lære i den korte undervisningstid.

Den åndelige veileder er ikke nødvendigvis den samme som skriftefaren. Mange katolikker har her i Norge bare én prest i nærheten. De skrifter for ham, som rimelig er, for å kunne skrifte ofte og regelmessig. Men ingenting står i veien for at de regner som sin åndelige veileder en prest som bor i en annen by og som de bare kan besøke med større mellomrom. Det er nemlig viktig å ha en åndelig veileder, hvis religiøse presonlighet svarer til ens egne disposisjoner og behov, og prestene kan være meget forskjellige. Når det gjelder skriftemål derimot, så ville det være uriktig å holde eg borte fra sakramentet fordi man ikke kan treffe den prest man «foretrekker»: her er det *absolusjonen* det kommer an på og den er ikke avhengig av prestens presonlighet. Skriftefaren og den åndelige veileder kan altså være to forskjellige prester, men det normale er selvfølgelig at de er en og samme person.

Den åndelige veiledning har ett annet formål enn selve botens sakrament. Her dreier det seg om å oppnå den mest mulig åpne samtale. Skriftestolen er ikke *alltid* det mest egnede sted til en slik samtale. Den passer utmerket til skriftemålet: den botferdige kristne kneler (i mørket) og bekjenner sine synder uten omsvøp. De aller fleste vil utvilsomt tusen ganger heller nevne sine synder i en skriftestol enn å måtte sitte på en stol i sterk belysning. Men en veiledning krever ofte forklaringer og innvendinger og en viss diskusjon om synspunktene. Det er prestens oppgave å gjøre det mulig for vedkommende, og det vil ofte skje best utenfor skriftestolen.

Den som bare titter på dem som går inn i en skriftestol en lørdag ettermiddag og kommer ut av den noen minutter senere, har altså bare fått et svært utilstrekkelig kjennskap til katolsk sjelesorg. I virkeligheten finner vi i Kirken en mektig og allsidig hjelp, hvis vi bare bruker de midler den stiller

Farene ved UNESCO og OMS

Fra de tidligste tider var undervisning og sykepleie to av brennpunktene for Kirkens apostolat så vel i hjemlandet som på misjonsmarken. UNESCO — De Forente Nasjoners organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur — og OMS — De Forente Nasjoners Sunnhetsorganisasjon — som ble satt ut i livet i 1946 og hvis virksomhet i stor utstrekning også omfatter misjonslandene, representerer en alvorlig fare for den *kristne* undervisning og sykepleie på misjonsmarken.

UNESCO's hovedoppgave er å gi barn og voksne i tilbakeleggende land en grunnleggende undervisning slik at alle jordens folk, også de som hittil ikke har nytt godt av noen skoleundervisning, kan få en riktig livsinnstilling og bidra til menneskelige fremskritt. For å nå dette mål har denne organisasjon planlagt utbyggingen av et verdensomspennende nett med områdesentraler i Sydost-Asia, Latin-Amerika, Ekvatorial-Afrika, Det fjerne Østen og i Den nære Orient.

Bedringen av sunnhetsstilstanden i disse land er anbetrodd OMS. Denne organisasjons kamp gjelder særlig smittsomme sykdommer og sosial nød. Den har allerede ytet en overordentlig fruktbringende innsats i flere land.

Men denne virksomhet kan være både av det gode og det onde, alt etter den moralske innstilling organisasjonsledelsen har. Det er klart at ikke alle medlemsstatene — UNESCO teller delegerte fra 50 og OMS fra 61 land — er ideologisk og filosofisk likerettet. Ikke desto mindre har de kristne rett til å kreve at disse organisasjoner respekterer den guddommelige lov. Men hvordan ser det ut i virkeligheten?

Over en milliard mennesker skal nyte godt av disse organisasjoners arbeide; det ville derfor være en grov forsømmelse om vi ikke i særlig grad interesserer oss for disse organisasjoners virksomhet. Katolikkenes målbevisste motstand mot deres læresetninger og praksis har tvunget dem til tilbaketog på enkelte felter og til å ta hensyn til den kristne befolkning i misjonslandene. Vi kan være stolt av våre sykehus og våre skoler i misjonslandene. Lenge før UNESCO og OMS opptrådte på arenaen har de arbeidet for å heve opplysningen og lindre nød og sykdom blant de innfødte befolkninger. (Se for øvrig under «Utlandet» s. 81 notiser om FN.)

til vår rådighet. Det finnes selvfølgelig tilfelle som går inn under legebehandlingen, og presten selv vil da tilråde en slik behandling. Men på sitt åndelige plan er Kirken i kraft av sin tusenårige tradisjon i stand til å svare på sjelenes behov i en grad en må ha erfaret for å kunne vurdere den.

Det er fristende til slutt å si et ord til dem som benytter seg av skriftemålet og den åndelige veiledning! Det er opplagt at presten må bevare en fullstendig taushet om alt det han får kjennskap til på denne måten. Men den andre part må ikke anse seg selv for fritatt fra enhver diskresjonspplikt, desto mindre som presten nettopp i dette tilfelle er helt avskåret fra å kunne forklare seg. Et råd er alltid gitt til personlig bruk, den samme prest ville kanskje ha gitt et annet råd til en annen. Det skulle være en selvfølgelig plikt for enhver katolikk å vise den største diskresjon i alt det som angår sjelesorgen.

fr. A. Raulin, O. P.

Graham Greene traff midt i blinken

Den engelske katolske dikter Graham Greene's første skuespill *The living room* har hatt verdenspremiere på Dramatens lilla scen i Stockholm. At han med dette stykke traff blink fremgår med all ønskelig tydelighet av «kulturradikalerne»s reaksjon i den svenske hovedstadspresse. Sjelden har de vel fått et stykke slik i vrangstruppen. *Vecko-Journalens* kulturelle og politiske redaktør Stig Ahlgren har i bladets nr. 46 anmeldt anmeldelsene på en måte som ikke lar en i tvil om at Graham Greene har rammet og rammet hardt. Da stykket i nær fremtid kommer til oppførelse på Nationaltheatret, og utvilsomt også her vil fremkalle brann i rosenes leir, gjengir vi her Stig Ahlgrens kommentar. Den gir en forsmak på hva vi eventuelt har å vente.

Noe så ufyselig burde ikke oppføres.

Det enkleste småbyteater ville ha avvist stykket. Graham Greene står lavere enn Snoddas¹⁾.

Publikumet er dumt, det kan ikke tenke selv.

Dørene slås opp på vid vegg for pavens kreaturer.

Hvordan skal vi etter dette kunne feire den 6. november²⁾?

Heis pestens fane over Dramatens studio!

Ikke siden Gustaf Adolfs lærkanoner spredte død og ødeleggelse blant Tilly's leietropper har en slik grausame Salbe vært avfyrt mot den katolske fare. Foranledningen er oppførelsen av Graham Greene's skuespill «I sista rummet» på Dramatens lilla scen. Det kan ikke være et likegyldig stykke som har fått tre kulturradikalere til så fullstendig å glemme sine forpliktelser overfor det frie ord og skrike seg hese på sensur. To av dem er nettopp kommet tilbake fra en studiereise i Sovjet: *Arthur Lundkvist* i MT (Morgontidningen, soc.dem.) og *A. Gunnar Bergman* i AT (Aftontidningen, soc.dem.). Den tredje som har lagt sitt egg uten å behøve å be om lov, er *Ebbe Linde* i Dagens Nyheter (liberalernes hovedorgan).

Dette at et teaterstykket bør fjernes fra spilleplanen fordi teateranmelderne ikke er enig med forfatteren i hans løsning av livsproblemene, er en meget alvorlig sak. Jeg vil derfor, før jeg nærmere analyserer de tre herrers argumenter, ha sagt at det jeg her vil forsvare ikke er tendensen i stykket, men nasjonal scenens rett til å oppføre et fullgodt dramatisk kunstverk uten fryktsomt å behøve å skjule til høyre og venstre for å utforske om dets idéinnhold vil komme til å falle Per og Pål i smaken.

Det pikante i situasjonen ligger i at denne rett bestrides av tre penneknekter med kronisk pretensjon på å føre tankefrihetens sak.

Hvem er A. Gunnar Bergmann? Det foreligger ingen grunn til å kalle ham kritiker. Han er den person i Aftontidningen som kvitterer for anmelderbilletene. Det er han som snakker om pavens kreaturer og som påberoper seg feiringen av den 6. november. Det utdeles ingen Oscar-pris for flåsepatos; hans lodd er derfor ikke å bli prisbelønnet. Men han gjør seg også til talsmann for oppfatninger som interes-

¹⁾ Snoddas er en meget populær visesanger som opptrer i de s.k. folkeparker i Sverige. Han skal ikke bevege seg på et sjenerende høyt nivå.

²⁾ Den 6. november er Gustaf II Adolf's dødsdag. Dagen høytideligholdes hvert år i Sverige.

serer på samme måte som utslag på huden interesserer legen. De vitner om dypere organiske forstyrrelser.

Greene's stykke er et kunstverk i den forstand at de konfliktsituasjoner det trekker opp, helt uberoende av den teologiske løsningen av problemene, byr på en rikdom av almenmenneskelighet som gjør at vi kjenner igjen våre egne vanskeligheter i den handling som utspilles på scenen. Det spørsmål stykket vil gi svar på er om to menneskers lykke kan virkeliggjøres på et tredje menneskes bekostning. Mannen og den unge elskerinne mot den forlatte hustru: «Vi må alltid velge mellom å holde ut vår egen smerte eller å holde ut andres. Vi kommer ikke forbi lidelsen.»

Det vi ser for oss er et vanlig tre-kroppers-problem, skjønt med en betoning på det moralske dilemma som gjør at vi kan tale om et tre-sjellers-problem. Greene tilspisser konflikten ved å la den unge kvinnen som nekter å velge lidelsens vei, begå selvmord, en høyst ukatolsk handlingmåte.

At mannen og den unge kvinnen ikke finner det forenlig med sin trivsel å ødelegge hustruens liv (selv om hun i andres øyne geberder seg som en ubehagelig hysteriker) har kjøttets apostler funnet så helt igjennom motbydelig at den mest fantastiske i trekloveret, Arthur Lundkvist, etter en virvel av ukvemsord på den primitive urskogstrommen utroper at pestens fane burde heises over den reaksjonens høyborg hvor den slags nonsens serveres for et alt for lett-troende publikum. Borgerlig naturligvis!

Her kommer A. Gunnar Bergman inn i bildet. Hva som bvr ham så inderlig imot er at «den unge vakre og så friske og livsdyktige Rose» skal ofres. På søpelpelhaugen med halvgamle, stygge stakkarer! La pin-up'ene leve! Dem hører fremtiden til! Er man elskerverdig kan man kalle et slikt syn for moralsk darwinisme. Jeg synes det har en ubehagelig bismak av kvæstempning. Der er en stvgg kjerring som ikke melker lengre. Moden for slakt!

Har ekteskapet ingen verdi? Nei. Og herr Bergman avslutter sin argumentasjon med følgende praktfulle tirade: «Ekteskapet i seg selv som institusjon er en galskap for den som tenker i humanistiske kategorier.» Konsekvensen som bør føles en smule besværlig for en AT-journalist, blir at pestens fane samtidig som den anbringes på Dramaten også må heises på Regjeringsbygningen, da jo regjeringens sosialpolitikk har hatt som mål på alle måter å fremme, beskytte og sikre familiedannelsen.

Så langt Bergman. Arthur Lundkvist er morsom på en annen måte. Han er moralsk oppbrakt over at elskeren i stykket som er psykolog av fag, virrer omkring med en hel bør av skyldfølelser som jo for lenge siden burde vært avlastet et moderne menneske. Lundkvist overser at denne psykolog er så forblindet av sine affekter at han ikke orker å gå bort i bokhyllen for å slå opp i Freud mellom omgangene. Offerhandlingen da den unge kvinne går i døden, er derfor for Lundkvist «en monstrøsitet av antipsykologi», en formulering som er så renhjetet at man faktisk føler trang til å briste i gråt.

Hva som hevdes av disse kjøttets apostler er at

En liten advents kalender

Bruker ikke advent å være den tid på året da du så aldeles forsmekter i sene kvelder og julebord, julestrev og juleinnkjøp i overfylte butikker? Alt dette som en mener må gjøres til jul! Vil du ikke heller forsøke en gang å gjøre Advent til en stille forberedelsens tid, så at Kristus på juledagen finner «stiene rette og dalene fylte»?

Første uke.

Be hver dag kirkebønnen for første søndag i Advent:

Herre, vi ber: Vekk opp din makt og kom, så vi ved ditt nådige vern rives bort fra de farer som truer oss for våre synders skyld, og blir frelst ved din forløsning: Du som lever og styrer med Gud Fader i den Hellige Andes enhet, Gud fra evighet til evighet. Amen.

I denne bønningen ber vi Herren først å komme og deretter å frelse oss fra våre synder. Bered da veien for Kristi komme ved hver kveld i denne uken å be, langsomt og med ettertanke, en bønn av anger og gode forsett. Tenk på at det er synden som hindrer Kristus å gjøre sitt inntog i vårt liv, og forsøk å skrifte dine synder før kommende søndag.

Annen uke.

Be hver dag kirkebønnen for annen søndag i Advent:

Herre, vekk opp våre hjerter til å rydde veiene for din enbårne Sønn, så vi ved hans komme kan bli verdige til å tjene deg med rensset sjel: Han som lever og styrer med Gud Fader i den Hellige Andes enhet, Gud fra evighet til evighet. Amen.

Har du i år lykkes å gjennomføre det som du i alle år har foresatt deg: å starte med juleforberedelsene i god tid? Hvis ikke, så ta fatt nå straks. Skriv i det minste ferdig julekortene denne uken. Forsøk å få tak i kort med et kristent julemotiv så at din julehilsen blir en virkelig påminnelse om Jesu fødsel.

Sendt oss fra «Hellige Grals Gilde», Stockholm — som vi skal fortelle om i neste nummer.

Tredje uke.

Be hver dag kirkebønnen for tredje søndag i Advent:

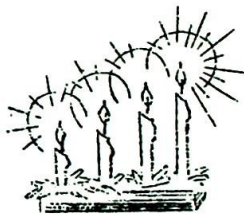

Herre, vi ber: Rett atter ditt øre til våre bønner og kast lys over vår ånds mørke ved den nåde at du kommer til oss: Du som lever og styrer med Gud Fader i den Hellige Andes enhet, Gud fra evighet til evighet. Amen.

Bered veien for Herrens komme ved i denne uken særlig å være hjelpsom mot andre: på bussen, i sporgvognen, i forretningene, under ditt arbeid og fram for alt hjemme. Tenk da på at det er Kristus du tjener i din neste, han som har sagt: «Hva som helst dere har gjort mot en av disse mine minste brødre, det har dere gjort imot meg.»

Fjerde uke.

Be hver dag kirkebønnen for fjerde søndag i Advent:

Herre, vi ber: Vekk opp din makt og kom! Il oss til hjelp med din mektige kraft, så din tilgivende miskunn ved din nådes hjelp må framskynde det som våre synder hindrer: Du som lever og styrer med Gud Fader i den Hellige Andes enhet, Gud fra evighet til evighet. Amen.

Gjennom hele denne søndagens messetekst blir formaning om å berede veien for Herren alt mer inntrengende — for «Herren er nær» og snart skal «himlene forkynne Guds herlighet». Tenk i disse dagene før jul på hvorledes Jomfru Maria forberedte seg i stillhet og bønn på Herrens komme. Om du kan, så vie da i det minste en kort stund på dagen til bønn, enten i kirken eller også ved å be, på veien til arbeidet eller før du går til ro, rosenkransens tredje gledesfulle mysterium. La ikke alle de materielle juleforberedelsene og all travelheten ta overhånd. Bered veien for Kristus i ditt eget hjerte gjennom indre stillhet og bønn.

bare borgerlig dekadente og katolskt anstukne bakstrevere er angrepet av den sykdom som kalles moral. Redningen tror de består i å sette en psykoanalytisk «vitenskapelig» etikett på sykdommen, som da vil forsvinne som et vissent løv om høsten. Om det bare var så enkelt!

Det er klart som vann for disse den frie erotikks og promiskuitetens talsmenn, for disse ekteskapets dødgravere, at Greene's problemløsning må være monstret antipsykologisk. Det psykologiske og «livsfremmede» hadde selvsagt vært å la stykket slutte

som en erotisk villdans med mann, hustru og elskerinne rullende rundt i orgiastisk yrsel på de sengkår tante Terese bringer inn i sluttscenen.

Stykker som taler dette språk, som f. eks. Genet's «Jomfruleken», har med passende mellomrom vært oppført på Dramaten og vil vel også i fremtiden bli oppført, håper jeg, på betingelse av at de lar seg spille og er litterært verdifulle. Samme frihet for alle, for kulturradikalere som for katolikker. Noen pestfane får ikke heises over den svenske nasjonal-scene!

Industri- og raseproblemer i Sør-Afrika

Den innfødte befolknings emansipasjonsbevegelse som griper stadig mer om seg, har stillet den sørafrikanske regjering og den britiske koloniforvaltning overfor de alvorligste problemer. Under ledelse av den indiske befolkning i Sør-Afrika utvikler det seg som protest mot raselovgivning en ulydighetsbevegelse som kan få farlige konsekvenser. Eksemplet fra India viser at en slik bevegelse kan ramme hele produksjonslivet og fullstendig undergrave forvaltningen. I Britisk Øst-Afrika, i den viktige koloni Kenya, har en innfødt terrororganisasjon, Mau-Mau-bevegelsen, tiltrukket seg hele verdens oppmerksomhet.

Arsaken til denne truende utvikling er umiskjennelig statsminister dr. Malans strengt gjennomførte raselovgivning som reiser en uoverstigelig skranke mellom den hvite og den sorte befolkning. Dr. Malan som er en tidligere kalvinistisk geistlig, er nasjonalistenes fører; han skilte lag med general Hertzogs sør-afrikanske parti, da general Hertzog gikk med i en koalisjonsregjering under den engelsk-orienterte feltmarskalk Smuts. Dr. Malans politikk går ut på å hitføre et brudd med Det britiske imperium og å opprette en republikk som snarest mulig skal gjøres industrielt uavhengig.

Hans rasepolitikk går som nevnt ut på å reise skranke mellom den fargede og den hvite befolkning. Hans raselov tar sikte på at særlige bydeler reserveres for negrene — i dag kan disse reservater betegnes som masseleire hvor negrene forkommer moralsk — at det vedtas en passlov som forbyr negrene adgang til byene så fremt de ikke kan påvise at de har arbeide der. Særlige bestemmelser er gjennomført for bruken av jernbaner og sporvogner, og negrene er også nektet adgang til bestemte spisesteder. Enkelte yrker er også nektet dem og forbeholdt indierne og den hvite befolkning. Regjeringen vil på denne måte søke å hindre negrene i å reise seg økonomisk og sosialt for at de ikke skal vokse de hvite over hodet og derved ytterligere komplisere raseproblemet. Heller ikke har negrene de samme demokratiske rettigheter som de hvite. De kan ikke velge innfødte til parlamentet, bare hvite. I 1948 valgte de sorte for første gang en hvit kommunist som sin representant i parlamentet.

Som følge av de to verdenskriger er industrialiseringen av Sør-Afrika skjedd i meget hurtig tempo. Foruten gull og diamanter har man funnet rike forekomster av kobber, tinn, platina, bly og kull. Mangelen på tonnasje gjorde det nødvendig for Den sør-afrikanske union å innstille seg på selvforsyning. Verdien av industriproduktene var i 1947 allerede kommet opp i 341 000 000 pund, av gruvedriften i 127 000 000 pund og jordbrukets avkastning hadde samme år en verdi av 100 000 000 pund. Med den nye industri utviklet også hjelpeindustriene seg; det måtte bygges nye veier, autostradaer og jernbaner, beboelseshus og fabrikker. Og for de nye ansamlinger av industriarbeidere må det finnes tilstrekkelig av forbruksvarer.

Denne voldsomme utvikling har skapt mange organisatoriske, økonomiske og sosiale vanskeligheter, for ikke å nevne de vanskeligheter sjelesørgerne har å overvinne. De innfødte forlot sine landsbyer og stammesamfunn og slo seg ned som et filleproletariat i byenes utkanter som nå er omgitt av et belte av farlige, sosialt utilfredse elementer. Denne utvikling har fremkalt stor bitterhet hos

bøndene som har vanskelig for å skaffe seg tilstrekkelig arbeidshjelp. Og da engelskmennenes interesser hovedsakelig er knyttet til industrien, boernes derimot til landbruket, er motsetningene mellom engelskmennene og boerne som Smuts klarte å bygge bro over, igjen blitt meget store. Jo mer industri, desto flere sorte arbeidere som bedre tåler klimaet, og desto større ansamling av et sort proletariat i byene, hvilket igjen gjør dr. Malans raselovgivning ytterst problematisk. De innfødte vekkes politisk og nasjonalt, de utnyttes av kommunistiske og muhammedanske propagandister og er ytterst utilfreds med de forhold de lever under. Når negrene ved Gullkysten og i Ruanda har fått politisk selvstyre, har de emansiperte industriarbeiderne i Sør-Afrika vanskelig for å forstå at de skal settes utenfor.

Den sør-afrikanske union teller 6 millioner negre som formerer seg hurtig, og bare 2 millioner hvite som praktiserer barnebegrensning. Det sier seg selv at dette ikke kan gå i lengden, og at det ikke vil la seg gjøre å bevare tingenes tilstand som de er i dag ved untagelseslover. Hertil kommer at boerne er strenge kalvinister som urokkelig tror at Gud har skapt en herrekaste og en slaverase. I innledningen til de tidligere forfatninger til boerstatene Transvaal og Oranjeristaten het det således: «Folket er fast besluttet på ikke å tåle noen likhet mellom hvit og sort og å bevare det av Gud vilde forhold mellom herrer og slaver.» Denne innstilling må før eller senere føre til helt uholdbare tilstander som alle kristne kirker må ta bestemt avstand fra, om deres arbeide for den sorte befolkning religiøst, sosialt og kulturelt overhodet skal kunne drives. Et spent forhold mellom dr. Malans regjering og Den katolske kirke i Sør-Afrika er ikke til å komme forbi.

Den fryktelige fare som den hvite befolkning før eller siden vil komme i som følge av negrenes flertall, er kommet tydelig til uttrykk ved ulydighetsbevegelsen og de av kommunistene inspirerte terrororganisasjoner. I Alan Patons roman «For de skal trøstes» skildres de frykteligste tragedier mellom sort og hvit. Den eneste redning ser man i en forsoning mellom hvit og sort ved kristendommens moralske kraft; bare derved kan den innfødte befolkning løftes moralsk og sosialt, bringes ut av den elendighet den nå lever i og gis en menneskeverdige tilværelse.

De overeordentlig gunstige resultater som de katolske misjoner i Ruanda kan peke på, viser at det finnes bedre veier å gå for å sikre den hvite befolkning enn dr. Malans raselover. Den broderlige enhet i Kristus er en bedre beskyttelse for den hvite befolkning; en slik enhet vil gjøre det mulig for de to raser å leve sammen under rettslig betryggende forhold og i frihet.

I denne forbindelse må også nevnes det enestående arbeide som Marianhill-pateren Bernhard Huss har utført i Natal. Helt ville stammer har han klart å gjøre til siviliserte statsborgere som holder sammen under ordnede samfunnsforhold.

A. H. B.

Neste og siste nummer av St. Olav i dette året kommer levering. Manuskripter, også annonsemanuskripter til 10. desember. — Det første n

Den liturgiske reformbevegelse

Den internasjonale konferanse i Mont St. Odile

Om denne konferanse skriver en korrespondent til «The Tablet»: Påskeaftens liturgi som ble tatt opp igjen i 1949, var meget mer enn en andaktsøvelse i liturgisk arkeologi. Hovedhensikten med at denne liturgi ble tatt opp igjen, er å gi en liturgisk ritus dets fylldigste pastorale mening, slik at de troende ikke bare bevitner det som skjer, men tar del i det kristne mysterium. I siste uke av oktober var 40 liturger og prester i aktivt sjelesørgerarbeide fra 10 europeiske land samlet i Mont St. Odile, denne berømte helligdom i nærheten av Strasbourg, for å overveie en utvidelse av dette prinsipp til også å gjelde for Messen. Biskopene av Strasbourg, Metz, Nancy og Mainz tok del i konferansen som var kalt sammen av Det liturgiske institutt i Trier og Centre de la Liturgie Pastorale i Paris i fellesskap. Dette var den tredje konferanse i sitt slag. Den første var henlagt til Luxembourg og den andre til Maria-Laach. Rituskongregasjonen omfatter disse konferanser med stor interesse og sympati; hensikten med dem er å få brakt på det rene hva prester som enten er tekniske eksperter eller sjelehyrder som er oppmerksom på nødvendigheten av å gjøre bønnelivet i Kirken mer virkningsfullt, mener.

Temaet for konferansen i år var «Det moderne menneske og Messen». Det gjenspeiler hele den realistiske hensikt bak diskusjonene, selv om det også gir uttrykk for noe av den franske liturgiske propaganda som er tilbøyelig til å generalisere litt for meget ut fra de problemer som er særegne for Frankrike.

Pater Doncoeur som er en av de mest kjente jesuitter i Frankrike og som i mange år har vært en banebryter i arbeidet for å gjøre liturgien levende hos fransk ungdom, åpnet konferansen med et foredrag om Messens symbolikk. Det voldt ham ingen vanskelighet å påvise hvor tungt det er i dag å gjøre denne symbolikk til den autentiske kilde i kristendomsundervisningen, hva den jo tilsikter å være. En av prestene fra Mission de Paris — dette kardinal Suhard's djerne initiativ for å gjenvinne de vantro masser i sitt erkebispedømme — M. Daniel, talte om de hindringer Kirkens nåværende disiplin unngåelig er for kvinner og menn som helt er ukjent med dens tradisjon og selve det språk den forutsetter kjent. En prest fra Sovjet-sonen i Tyskland ga en beretning om sitt arbeide med å bygge opp en katolsk menighet i et nesten helt protestantisk distrikt; dette forsøkte han å gjøre ved å levendegjøre liturgien og grunnlegge et autentisk kristent samfunn. At dette må være lettere å gjøre i Tyskland enn andre steder fikk man et levende inntrykk av, da professor Fischer fra Trier beskrev den tyske høymessens historie og praksis; den praksis har vunnet fram at den selebrerende prest synger sine avsnitt på latin, mens menigheten synger sine på morsmålet, en praksis som er godkjent av Rom.

Den mer tekniske side ved konferansen ble innledet med et foredrag av abbeden av Mont César, Dom Capelle, om den rituelle forberedelse til kommunionen. En lang diskusjon fulgte denne lærde analyse av den noe uklare liturgiske utvikling, og antydninger ble gjort som

kanskje kan bidra til å gi en klarere definisjon av denne del av messen. Professor Jungmann fra Innsbruck holdt foredrag om Messens kommunio og post-kommunion og støttet med sin enestående autoritet forslagene om å gjøre de troende mer delaktig i de liturgiske handlinger. Guds ord i Messen ble behandlet av pater Féret, O.P. etter et innlegg av dr. Kahlefeldt fra München, som gikk inn for at et større utvalg av Bibel-tekster burde foreleses under Messen. Pater Féret's overlegne behandling av Skriftens rolle som Guds skapende ord og deretter av nødvendigheten av en forståelse av dets kateketiske funksjon i liturgien, ble en riktig sammenfatning av det som var blitt fremlagt på konferansen.

En gripende avslutning ble beretningen til Dom Hadelin von Erck om det arbeidet en gruppe benediktinere driver for å bygge opp et «misjons-samfunn» i en av de mest avkristnede arbeiderbydeler i Paris.

Betydningen av denne liturgiske konferanse ligger kanskje ikke i hva som ble eller ikke ble oppnådd med hensyn til eventuelle liturgiske reformer. Dette er jo en sak som hører inn under den kirkelige autoritet som konferansen er underlagt. Det viktigste er at lærde og prester i aktiv sjelesørgervirksomhet kommer sammen i et felles ønske om å gjøre rikdommen i liturgien tilgjengelig for alle troende.

Historien – mennesket – evigheten

Pater Riccardo Lombardi: «Der Mensch im Drama der Geschichte» (228 s.). Josef Knechts Verlag.

Pater Lombardi har forlenget vunnet seg et navn i Europa som predikant og folketaler. I sitt hjemland var han alt for siste verdenskrig kjent som filosof og historiker. Og det er vitenskapsmannen Riccardo Lombardi som taler til oss i boken «Der Mensch im Drama der Geschichte».

I bokens første del gjør pater Lombardi oss kjent med historieoppfatninger som ensidig betoner det irrasjonelle i historien eller som med samme ensidighet fremhever det rasjonelle i alt som skjer. Pater Lombardi gir en kritisk vurdering av den historiske materialisme, som han finner å måtte forkaste til fordel for «philosophia perennis», som alene kan gi det rette og uttømmende syn på historien. — I bokens annen del tar forfatteren opp til drøftelse synet på mennesket, historiens hovedaktør, som er «en blanding på godt og ondt, på dyr og engel». — Historien og mennesket blir i bokens tredje og siste del stilt inn i sin evige sammenheng, sett i lyset av den guddommelige åpenbaring og i lyset av menneskets endelige mål: dets frelse og helliggjøring. Historien blir da — etter forfatteren — «en vev av fornuft og ufornuft, av godt og ondt, av heroiske og lave handlinger, med disse handlinger oppfører menneskeheten et skuespill for den allmechtige Gud og med dem forbereder den seg på evigheten.»

Pater Lombardi understreker det store ansvar hvert enkelt menneske har, og han maner til kamp og innsats for en bedre verden her nede og for den evige lykke i himmelen. Denne appell til menneskenes ansvarsfølelse om en aktiv medvirken til frelsesverket og om et helhjertet kristenliv gjør også «Der Mensch im Drama der Geschichte» til en ekte Lombardi-bok, som kan anbefales på det beste.

Helge Røstad.

fredag 18. desember. Postverket forlanger tidlig inn-
te nr. må derfor være redaksjonen i hende senest
1953 utkommer 8. januar.

«Er det ikke til syvende og sist nettopp dette som betar dig så sterkt i Rom: dette at du føler dig selv i en større sammenheng og selv tvinges til å se tingene i sammenheng — både i tid og rum. Du går inn i et universum av natur og historie. Og først i et slikt univers får du selv dine sande mål, først i en slik orden blir mennesket menneske. For bare i det hele blir delen del og mennesket sig selv.»

Dette er bare én av de mange konklusjonenes perler som prof. L'Orange trekker i dette sitt nye romerske opus. Men her er en hel snor av slike perler. Det er ikke mange gitt å kunne slippe dem så blanke og overbevisende i sin ekthet. Men L'Orange er arkeologen, kunsthistorikeren, filosofen og kunstneren som kjenner til bunns det stoff han har for seg — ja i seg, for han har ikke bare dukket seg ned i det, men har absorbert og assimillert det. Derfor kan han gi det videre i en form som blir plausibel også for en trans-alpiner. Han har som få trengt inn i Roms arkitektoniske mystikk, sett den innefra, slik som den må det som skal lykkes å stille idéenes indre til skue for den uinnvidde.

«Romersk idyll» er ikke begrenset til bare staden Rom. Det ville vært ugjørlig og selvmotsigende for en som har fattet Den evige stads funksjon i historien. Midt i kapitlet om «Romersk struktur» befinner vi oss plutselig på Piazza San Marco i Venezia eller foran Poseidon-templet i det gresk-grunnede Paestum. Konfrontasjonene er vesentlig for forståelsen av den romerske struktur: *rommet*, som omslutes av en amorf anonymitet i motsetning til det (greske) gjennom-organiserte *legeme* som omslutter rommet. Det er det som gir *atmosfære*, og romerne har gjennom seklenes nedarvede tradisjoner beholdt denne sansen for atmosfæren og latt seg fornye i dens bad.

Boken begynner med en beskrivelse av Latium, dette «landskapets mesterverk», fylket som rommer den romerske Campagna, som Rom lukker seg for, men også stråler ut gjennom — *in universum*. Skildringen er patetisk. Og hvor fengende lar ikke forfatteren oss føle tettheten i atmosfæren som møter en i *den romerske gate*, og festivitassen ved en *romersk plass*. Men i kapitlet *Det levende og det døde Rom* felier han en hård og vel begrunnet dom over 30-årenes nyregulering, som reduserer Rom til «en museumsregi av oldtidsmonumenter». «Rom er mer enn sine monumenter, Rom er en levende kraft, et innenfra stadig fornyet hele, som den historiske fantasi rekonstruerer over litteraturen og ruinenes disjecta membra (sønderrevne deler), men som hvert levende menneske kan oppfatte, ja innånde i den gamle gates, den gamle piazzas univers.»

En kunne fristes til nye sitater, særlig fra beskrivelsen, eller rettere forfatterens opplevelse av rotundetempeltet Pantheon som det ennå står der i dag, «vidunderlig levende og ubrutt i kraft, sølvgrå av elde, brunet av nesten to årtusens sol og vind». En løftes liksom fra gulvet opp mot kuppelåpningen til en filosofisk beskuelse av universet som fanges inn. Igjen denne hemmelighetsfulle vekselvirkningen av lukkethet og åpenhet som gir nøkkelen til forståelsen av Rom.

Professor L'Orange har med denne nye Roma-boken gitt oss nøkkelen. Den som trodde seg innvidd, vil undre seg, være der igjen på en ny måte. Den uinnvidde vil gi seg hen.

Tekst og illustrasjoner er mesterlig sammenordnet i den lekre utgaven på vel 70 sider.

IHK.

Det være sagt med en gang: Her står vi overfor den mest tankevekkende, merkelig fengende roman som kan øynes i årets bokflom. Forfatteren, italieneren Carlo Còccioli, er oss fullkommen ukjent fra før. Det oppgis at han er «en ung mann, men allerede rikt behengt med litterære priser». Det kan nøyere presiseres at han er rundt de tredve. Dette i lys av det han presterer i denne boken, tør si oss litt om forfatterens intelligens og tidlige modenhet. Han legger opp kapitler etter en logikk så ubønnhørlig i sin konsekvens, så dirrende i sin nerve at en hele tiden spør seg: Er en slik gjennomført nøkternhet i fortellingen — og hvilken fortelling! — mulig uten for en som, til en viss grad iallfall, har dekning for den i sin erfaringsverden, men samtidig selv står uengasjert i bokens grunnproblem? Grunnproblemet er det overnaturliges inngripen i menneskenes liv, miraklets mulighet i en verden som vegeterer på synden. Synden opptrer som et gjærende element i hver eneste menneskeskjebne. Kan den overvinnes? — Kan den unnværes?!

Det er presten Don Artido som skal gi svaret. Han har fått et fryktelig kall: Han opplevde som 15 årig ateist en djevelutdrivelse på en ung pike han var noe opptatt av. Det kom til en sterk krise i ham. Nesegrus, med ansiktet fortvilet boret inn i muldet, hører han en høytidelig kallelse: *Gjør din plikt!* Han er ikke sikker på røsten. Kallet kan komme på like mange måter som det er muligheter til å oppfatte det. Men kan det også komme fra Satan? Kan *hans* arge list drive en sjel ut i en lidenskapelig tjeneste for Gud, bare for så frykteligere å innkassere nederlaget? Ialffall sa Ardito Piccardi til seg selv: *Jeg vil seire over djevelen, — min port er Satan!*

Den Don Ardito vi så møter som ung kapellan i et italiensk prosti i 1927 er en vilje- og plikt menneskets hulkinne apostel, kompromissløs og streng mot seg selv og andre. Men det var *sin* sjel han i ett og alt var opptatt av å frelse, og nå sto han i fare for å tape den med sine forespeilinger om moralsk fullkommenhet, helgenglorie og martyrium. Han innså nederlaget og tok stilling som sokneprest på utposten Chiarotorre. Også her fortsetter han på *handlingens* plan, ubønnhørlig i sine krav. Han blir æret og hatet og driver en ung mann i døden med sin iskalde logikk. Klimaks nås da han fremkaller en mirakuløs helbredelse, faktisk på folkets begjæring. Men selvransakelsen river alt ned i ham: «Så stor var fristelsen, så fint er Satans spill» — og han orker ikke mer. Han vil forlate handlingens vei og søke helligheten i *erkjennelsen*. Don Ardito, — utlagt «den dristige, den kyniske» — blir den glimrende litteraten, foredragsholderen, salongpresten i Rom, samtidig som han leder en eksklusiv litterær klubb. Men heller ikke dette gir ham fred. Nye nederlag kaster ham inn i en siste mulighet: *kjærlighetens*. Han reiser til Napoli og slutter seg til fattigprestene der. Her dunster av synd, men en satanisk hvisken langt inne i sjelen erklærer ham at han ikke engang er synden verdig. Sjelelig ribbet og avklødt drar han på en døende venns ord tilbake til Chiarotorre, hvor han skrider sin skjebne i møte: inn bak martyriets lysende port. Det var i 1943, nederlagets skjenselsår i Italia.

Til siste linje står forfatteren som registratoren og overlater helt til leseren å finne ut hva som er av himmel og hva som er av jord. Foreliggende norske utgave er en del forkortet. Men både forkortelsen og oversettelsen har Nic. Stang levert med overlegen dyktighet.

IHK

«David og Batsaba».

(am.)

2

Av alle høstens filmpremierer er det vel neppe noen som har spent forventningene høyere hos det kristne kinopublikum enn denne filmversjonen av David og Batsabas sagnomsuste kjærlighetshistorie. Og nettopp derfor er skuffelsen dobbelt stor. Det en først og fremst savner i Hollywoods litt strømlinjede tolkning, er den gammeltestamentlige understrøm: Dette at personene likesom bæres, løftes, styrtes og knuses av veldige krefter som de hengir seg til og som er meget mektigere enn deres egen person, at de som mennesker i grunnen bare er kar som lar seg fylle og vokse fram til mystiske dimensjoner.

Beretningen illustrerer i virkeligheten selve det kosmiske skyldspørsmål: David og Batsaba har sammen begått en synd, idet de drepte Urias, og i skyggen av Moseloven trekker de derved alle sine undersåtter, hele Israel, inn i anger- og skyldfølelse. Det er syndefallet, læren om arvesynden, som stilles som kontrasterende bakgrunn for utviklingen av David og Batsabas gryende kjærlighetshistorie.

Denne grunnstemning, denne dystre mosaiske velde, mangler filmen, men til gjengjeld har den meget nytt: Gregory Peck er en sympatisk college-David fra det 20. århundre, som med minste kunst kunne bekrige amorittene i tweed og med nellik i knappullet, som en avis treffende bemerket. Susan Hayward som Batsaba er nydelig med negler som lyner i rosenrød lakk og med diskret utringet selskapskjole når hun bader i kongens hage. Det er ellers et imponerende oppbud av blinkende hjelmer, befyærede krigere i silketelt, og praktsaler med vin i glassene og puter på gulvene, alt i delikate farger fra Technicolor. Det sensuelle innslag besørger av en dertil egnet balletscene — uten at dette gjør filmen mindre blodfattig.

Bibelen er fortsatt bedre enn sitt filmatiske rykte.
H. W.

Filmliste fra O.C.I.C.:

Viva Zapato (2÷).	Tarzan og amasonene
Musketerenes sønner (2÷)	(2÷).
Politidistrikt 21 (2)	En handelsreisendes død
Elven (2÷).	(2).
Et forargelsens hus (4).	Minsieur Verdoux (2÷÷).
Sommerdansen (3).	Rebecca (2).
Alt om Eva (2).	Te for to (2÷).
Frøken Julie (2÷).	Kim (1÷).
Under Paris' himmel (2).	En natt på Tabarin (3).
Kongressen danser (2÷).	Cyrano de Bergerac (2).
Kort opphold (2÷).	Valentino (2÷÷).
Afrikadronningen (1÷).	Gaten (3).
Robin Hoods eventyr (1÷).	Pinocchio (1).

«Karakteren» gir ikke filmens kunstneriske, men dens religiøs-sedelige verdi. St. Olavs system faller sammen med Den internasjonale katolske filmsentrals:

1 = Egnert for alle, også for barn. (1 ÷ = med visse forbehold.)
2 = Egnert for voksne. (2 ÷ = med visse forbehold.
2 ÷ ÷ = med meget sterke forbehold.)
3 = Besøk frarådes. Moralsk eller religiøst sterkt utfordrende.

Fra Vatikanet utgikk lørdag 29. desember kl. 11.00 følgende melding:

Vi er bekjent med at Hans Hellighet paven akter å holde et hemmelig konsistorium den 12. januar 1953, og at Paven ved denne anledning vil opphøye til kardinalverdigheten de høyærverdigeste monsignorer:

Mgr. Carlo A g o s t i n i, patr. av Venezia (f. 1888, *ital.*).
Mgr. Celso C o s t a n t i n i, titular-erkebiskop av Teodosia, sekretær for Kongregasjonen de Propaganda Fide (f. 1876, *ital.*).
Mgr. Augusto A l v a r o d e S i l v a, erkebiskop av S. Salvador della Baia (f. 1876, *brasil.*).
Mgr. Gaetano C i c o g n a n i, til-erkebiskop av Ancyra, apostolisk nuntius i Spania (f. 1881, *ital.*).
Mgr. Angelo G i u s e p p e R o n c a l l i, til-erkebiskop av Mesembria, apost.nuntius i Frankrike (f. 1881, *ital.*).
Mgr. Valerio V a l e r i o, tit.-erkebiskop av Efesus, assessor ved Kongregasjonen for Den orientalske kirke (f. 1883, *ital.*).
Mgr. Pietro C i r i a c i, tit.-erkebiskop av Tarsus, apost.-nuntius i Portugal (f. 1885, *ital.*).
Mgr. Francesco B o r g o n g i n i D u c a, tit.-erkebiskop av Heraclea in Europa, apost.nuntius i Italia (f. 1884, *ital.*).
Mgr. Maurice F e l t i n, erkeb. av Paris (f. 1883, *fransk.*).
Mgr. Marcello M i m m i, erkeb. av Napoli (f. 1882, *ital.*).
Mgr. Carlo M a r i a d e l a T o r r e, erkebiskop av Quito (f. 1896 i *Ecuador*).
Mgr. Alois S t e p i n a c, erkeb. av Zagreb (f. 1898, *jug.*).
Mgr. Georges F r a n ç o i s X a v i e r M a r i e G r e n t e, erkeb. (personl. tit), biskop av Le Mens (f. 1872, *fransk.*).
Mgr. Giuseppe S i r i, erkeb. av Genova (f. 1906, *ital.*).
Mgr. John D' A l t o n, erkeb. av Armagh (f. 1882, *irl.*).
Mgr. Jack F r a n c i s M c I n t y r e, erkeb. av Los Angeles (f. 1886, *amerik.*).
Mgr. Giacomo L e r c a r o, erkebiskop av Bologna (f. 1891, *ital.*).
Mgr. Stephan W y s z y n s k i, erkeb. av Gnesna og Warszawa (f. 1901, *polsk.*).
Mgr. Benjamino D e A r r i b a y C a s t r o, erkeb. av Taragona (f. 1886, *span.*).
Mgr. F e r n á n d e z Q u i r o g a y P a l a c i o s, erkeb. av Santiago di Compostella (f. 1900, *span.*).
Mgr. Paul É m i l e L é g e r, erkeb. av Montreal (f. 1904, *kanad.*).
Mgr. Crisanto L u q u e, erkeb. av Bogotá (f. 1889, *colomb.*).
Mgr. Josef W e n d e l, erkeb. av München og Freising (f. 1901, *tysk.*).
Mgr. Alfredo O t t a v i a n i, assessor ved Det hellige Officium (*ital.*).

*

Videre er Sostituto ved Statssekretariatets avdeling for ordinære anliggender, Mgr. Giov. Battista Montino, og Sostituto ved avdelingen for ekstra-ordinære anliggender, Mgr. Domenico T a r d i n i, utnevnt til Pro-sekretær, ved nevnte avdelinger.

Vi vil i neste nr. av St. Olav kommentere begivenheten. De nye kardinal-utnevnelser, betyr at kardinal-kollegiet igjen er fulltallig, idet 24 plasser sto vakant av de tradisjonelle 70.

UTLANDET:

VATIKANET

Sporten og menneskets samvittighet.

Til en italiensk kongress som var kalt sammen for å drøfte sportens hygieniske problemer og mottatt av Paven i audiens, uttalte Den hellige far bl. a.:

«En sport som ikke tjener sjelen, er ikke noe annet enn fåfenge bevegelse av kroppens lemmer, en fremvisning av noe som helt forbigående tiltrekker seg oppmerksomhet, en flykt til glede.» Legemet, uttalte Paven, var i første rekke sjelens tilholdssted, og sporten kunne av den grunn ikke ha et mål i seg selv. «Sjelen er den bestemmende og avgjørende faktor i alle ytre handlinger. Violinen bestemmer ikke de toner som bruser ut av den, men kunstnerens behandling av instrumentet. På samme måte er det sjelen og ikke legemet som er den avgjørende faktor ved utøvelsen av legemsøvelser og sportskonkurranser. Skulle sjelen svikte, ville legemet falle sammen som en annen treg masse. Den største pris burde ikke tilkomme den som har de sterkeste muskler, men den som har vist størst evne til å stille dem i åndens tjeneste.»

Paven kritiserte også utfoldelsen av voldsom styrke og visse danser og uttalte: «Det finnes legemsøvelser og sportsgrener som ved sin strenghet kultiverer instinktene, men det finnes andre som vekker dem enten ved sin voldsomhet eller ved sine sanselige lokkelser. Ikke uten grunn bemerket en upartisk iakttagger for noen år siden: Det som interesserer skjønnhetens nakenhet.»

Kunstnere og billedhuggere har erkjent, sett og vært betatt av den fascinerende skjønnhet og livskraft som naturen har forlenet det menneskelige legeme med. «Den religiøse og moralske tanke aksepterer alt dette,» fremholdt Paven, «men den går enda lenger. Den lærer at man må være oppmerksom på legemets forbindelse med dets første opprinnelse og tillegger det en hellig karakter som naturvitenskapen og kunsten som sådanne ikke har noen anelse om.»

Internasjonal katolsk kringkastings- og fjernsynskongress.

På den internasjonale katolske kringkastings- og fjernsynskongress som nylig ble holdt i Rom, holdt lederen av *Radio Vaticana* pater *Filippo Soccorsi*, S.J. foredrag om kringkastings- og fjernsynets betydning for Kirken. Pateren fremholdt at verdens ansikt kan forandres ved disse tekniske oppfinnelser, da de er mektige våpen i Kristi Kirkes tjeneste i kampen mot gudløsheten. Den hellige stols representant, biskopen av Genf, Lausanne og Freiburg, mgr. *François Charrière*, fremholdt at kringkastings- og fjernsynet er effektive midler til utbredelse av den kristne lære. Ikke minst ved at man ved hjelp av disse tekniske midler meget virksomt vil kunne føre kampen mot ateismen.

Over 1 million barn i Pavens feriekolonier.

I årets løp har over 1 million barn kunnet nyte godt av kortere og lengere opphold i de pavelige feriekolonier. To tredjedeler av utgiftene er dekket av Den pavelige hjelpe-tjeneste.

Pave Pius XII lykkønsker president Eisenhower.

Pave *Pius XII* har sendt den nyalgte president i De forente stater, *Dwight D. Eisenhower* følgende skrivelse:

«I anledning av Deres valg til De forente staters president sender Vi Deres eksellense Våre hjerteligste lykkønskninger og ber om Guds velsignelse for Dem, Deres regjering og Det amerikanske folk.»

President Eisenhower har i et telegram takket Den hellige far for de gode ønsker.

Lord Mountbatten i audiens.

Pave *Pius XII* mottok nylig sjefen for den engelske Middelhavsflåte, Lord *Mountbatten of Burma*, i privataudiens.

Lorden som er en fetter av dronning *Elisabeth II*, var ledsaget av sin hustru, lady *Mountbatten*, av Storbritannias sendemann ved Den hellige stol, Sir *Walter Roberts* og første gesandtskapssekretær.

Ny rektor for Angelicum.

Nylig er den amerikanske dominikanerpater *Benedict Blank*, utnevnt til den belgiske dominikanerpater *Francois Couppens'* etterfølger som rektor ved Angelicum, dominikanernes kollegium i Rom. Pater *Blank* har hittil vært knyttet til Det katolske universitetet i Washington.

BULGARIA

Religiøs konferanse i forbindelse med rettssaken mot biskop Bossilkoff!

Om henrettelsen av biskop *Bossilkoff* og de tre prester som ble dømt til døden sammen med ham *Kamen Ionkov*, *Pavel Dsjidsjov* og *Josaphat Schiskov* virkelig fant sted den 5. oktober — et forlydende herom offentliggjorde vi i forrige nummer av «St. Olav» — kan man ikke få et bedre bevis på det gjennomførte hykleri kommunistene praktiserer enn den kjensgjerning at det samme dag var innkalt representanter for de forskjellige kirkesamfunn i Bulgaria «for forsvar av verdensfreden». Den ved slike anledninger vanlige lojalitetserklæring ble vedtatt og sendt «statsministeren». Der heter det bl. a.: «Vi ønsker alle oppriktig å samarbeide med folkeregjeringen i arbeidet for et nytt sosialt system, bygget på sannhet og velferd.» Erklæringen hadde følgende avslutning: «I det vi takker Dem for Deres anstrengelser i arbeidet for å lede vårt land på fredens og det sosiale fremskrittets vei, bevitner vi overfor Dem vår hengivenhet for Deres sak og av hele vårt hjerte ønsker vi Dem mange års fruktbringende arbeide i håp om at det må lykkes Dem å føre vårt land mot enda større fremskritt i fredens, gjenreisningens og den almene velferds tjeneste.»

Erklæringen er undertegnet av 12 religiøse ledere, blant dem metropoliten *Cyril*, som etter at eksarken *Stefan* ble tvunget til å trekke seg tilbake i 1948, har gjort den ortodokse kirke i Bulgaria til et redskap for makthaverne; de andre er lederne av forskjellige protestantiske samfunn som etter at 15 fremtredende pastorer ble dømt i februar 1949, valgte å følge i metropoliten *Cyril*'s spor. Alle de katolske biskopene i Bulgaria er med makt satt ut av funksjon; en viss *Nikola A. Radev* skal ha undertegnet erklæringen «på vegne» av katolikken. Erklæringen markerer avslutningen på en utvikling som har ført til hel og full underkastelse under kommuniststyret, en utvikling som ble bebudet i religionsloven av februar 1949.

COLUMBIA

Katolsk kringkastingsstasjon åpnet.

Den katolske nyhetstjeneste i Columbia har åpnet en ny kringkastingsstasjon og gitt den navnet «La voz de la Virgen».

DE FORENTE NASJONER

Samarbeide mellom UNESCO og de katolske misjonsordener?

UNESCO's generalforsamling som for tiden holdes i Paris og som vil vare til den 10. desember, kan bli av historisk betydning for den katolske misjons virksomhet. Som et meget viktig punkt på dagsordenen står behandlingen av en plan som er utarbeidet av eksekutivkomitéen. Den går ut på å etablere samarbeide med «kompetente internasjonale organisasjoner som driver elementær undervisning». Fra forskjellige hold på kongressen vil det bli fremsatt forslag om at de katolske misjoner uttrykkelig nevnes som slike kompetente, internasjonale organisasjoner.

Spørsmålet om samarbeide mellom UNESCO og de katolske misjonsordener og kongregasjoner med tanke særlig på den åndelige utvikling av befolkningen i underutviklede land har vært gjenstand for sterk internasjonal aktivitet på katolsk hold i de siste måneder. Allerede i fjor nedsatte rådet til Den internasjonale katolske organisasjon av presidenter en komité til å befatte seg med dette spørsmål. I februar 1952 behandlet presidentkonferansen igjen spørsmålet og sendte komitéen nye retningslinjer. Komitéen trådte sammen i Paris den 4. oktober.

I mellomtiden har det funnet forhandlinger sted mellom de katolske organisasjoner og UNESCO's eksekutivkomité om forslaget som nå skal behandles på generalforsamlingen

i Paris. Eksekutivkomitéen har på visse betingelser godtatt de katolske forslag og erklært seg villig til å fremlegge dem på generalforsamlingen.

DE FORENTE STATER

Presidentvalget og katolikkene.

Vel informerte observatører slår fast etter å ha analysert resultatet av presidentvalget, at Det republikanske parti denne gang i langt større utstrekning enn tidligere har fått støtte av katolske velgere. Som kjent har katolikkene i De forente stater tidligere i meget stor utstrekning gitt demokratene sin støtte.

Når så mange katolikker denne gang har sviktet demokratene, mener man det skyldes flere faktorer. Man gir uttrykk for den oppfatning at de mange irske innvandrere som nå har tilpasset seg amerikanske forhold, har oppgitt sin tradisjonelle tilknytning til demokratene. En annen faktor ser man i den belastning Roosevelts politikk overfor kommunistene har vært for Det demokratiske parti. Avtalene med Stalin har stadig vært katolikkene, som utgjør den sterkeste anti-kommunistiske gruppe i De forente stater, en torn i øyet. Republikanernes krav om opprydding i administrasjonen har også gjort sitt; flere katolske biskoper har i de forløpne år påtalt korrupsjonen i administrasjonen i Washington.

M.h.t. den nyalgte presidents holdning til de saker som ligger katolikkene særlig på hjerte, er det ennå for tidlig å uttale noe. Særlig ønsker de amerikanske katolikker at De forente stater blir diplomatisk representert ved Den hellige stol, og at dette spørsmål nå blir løst. I denne forbindelse minner man om den tale Eisenhower holdt i Detroit under valgkampen; i denne tale lovet han at han ville ta dette spørsmål opp. Som grunn anførte han at det ville bli av stor nytte å få opprettet diplomatisk forbindelse med Den hellige stol.

ENGLAND

Gjenopprettes de diplomatiske forbindelser med Den hellige stol?

Ifølge rykter som også har funnet veien til den engelske presse, kan en vente at de diplomatiske forbindelser mellom Storbritannia og Den hellige stol vil bli gjenopprettet før dronning Elisabeths kroning. England har allerede en diplomatisk representant ved Den hellige stol, men den apostoliske delegat i England representerer Den hellige stol bare overfor Den katolske kirke i England; han er ikke akkreditert den engelske regjering. Akkrediteringen av en pavelig nuntius ved St. James' hoff vil bety gjenopprettelsen av de diplomatiske forbindelser som ble brukt under reformasjonen.

FRANKRIKE

Messe for UNESCO. Nåværende kardinal Roncalli forrettet.

Mgr. *Roncalli* som er pavelig nuntius i Frankrike og Den hellige stols permanente observatør ved UNESCO, leste onsdag den 19. november en messe og preket i *Saint-Pierre-de-Chailot-kirken* i Paris for å markere åpningen av UNESCO's generalforsamling. Blant de tilstedeværende så man UNESCO's direktør, *Torres-Bodet* med frue; eksekutivkomitéens formann *Carneiro*; den avgående formann *Sargeant* og representanter for delegasjonene fra Frankrike, Tyskland, Østerrike, Sveits, Spania, Italia, Belgia, Canada, De forente stater, India, Norge, Libanon, Tyrkia, China, Japan, Uruguay, Colombia, Mexico, Filippinene, Venezuela, Brasil og Liberia. Kirken var dekorert med Vatikanets og UNESCO's flagg.

Mgr. *Roncalli* uttalte om sin egen utnevnelse til Den hellige stols observatør at dette betegnet en milepel i UNESCO's historie og viste til Den hellige fars erklæring om at katolikkene er beredt til å legge all sin kraft i arbeidet for å fremme internasjonal forståelse.

Den hellige stols delegasjon ved UNESCO omfatter foruten mgr. *Roncalli*, mgr. *Angelo Pedroni* fra det pavelige statssekretariat, mgr. *Xavier von Hornstein* fra universitetet i Fribourg i Sveits, direktøren for det franske *Bureau Catholique D'education de base*, pater *Maurice Quéguiner* og generalsekretæren for Det internasjonale, katolske ko-ordineringskontoret for UNESCO, *Jean Larnaud*.

Francois Mauriac og André Gide.

Francois Mauriac er den åttende i rekken av franske diktere og forfattere som er blitt tildelt Nobelprisen i litteratur.

Bare for fem år siden ble den samme utmerkelsen gitt til *André Gide*, denne gang til en av Frankrikes *katolske* diktere. Med tanke på *André Gide* uttalte *Mauriac*, da han fikk underretning om at han var tildelt prisen, følgende: «Jeg beklager at *André Gide* ikke er blant de levende, slik at han hadde kunnet dele gleden med meg. Jeg ble sterkt oppbrakt, da *Gide* fikk prisen. Jeg hadde heller sett at han ikke hadde fått noen offisiell belønning. Det føltes nesten som om djevelen hadde gitt ham den. Men fra et litterært synspunkt sett er jeg meget stolt over å kunne dele denne ære med ham.»

Om årsaken til sin journalistiske virksomhet skriver *Mauriac* i *Figaro*: «Den eneste grunn til at jeg arbeider som journalist er for å kommentere de aktuelle begivenheter på en slik måte at det kan hjelpe leserne til å gjenoppdage i seg selv hinsides alle deres vanskeligheter, lidelser og pasjoner den stillhet, denne forventningsfulle fred, som verden ikke kan gi.»

Katolske fjernsynklubber dannes.

I en rekke sogn i Frankrike er man gått i gang med å danne fjernsynklubber, da mange franske katolikker ikke har råd til å anskaffe seg mottagerapparater. Det er meningen at hver klubb skal skaffe seg et mottagerapparat.

En film om arbeiderprestene.

I Frankrike er man gått i gang med arbeidet for å lage en film om arbeiderprestene. Filmen vil komme til å hete *L'Amour des Hommes*.

HOLLAND

Karteusermunkene vender tilbake.

I nær fremtid vil de første karteusere siden reformasjonen slå seg ned i Holland. Karteusenes generalkapitel har besluttet å reise et kloster i Holland. Før reformasjonen fantes det flere slike klostre i landet.

JUGOSLAVIA

Erkebiskop Stepinac advarer kommuniststyret.

Kirkens primas i Jugoslavia, erkebiskop *Aloysius Stepinac*, har fra sitt forvisningssted *Krasic* sendt en energisk protest mot den propaganda som drives i kommunistpressen mot Kirken. Erkebiskopen gjør Tito-regjeringen oppmerksom på at den vil måtte ta ansvaret for følgene av pressens systematiske opphisselse av mobben mot Kirken. Mgr. *Stepinac* nærer engstelse for at de vil komme til nye voldsdåd mot biskoper og prester.

I de siste uker har kommunistiske elementer, opphisset av taler og avisartikler, forsøkt å sette fyr på flere katolske prestegårder. Hensikten med disse terrorhandlinger er å skremme prestene bort fra sine menigheter.

KOREA

Mange konversjoner.

I løpet av 1952 har 7 292 koreanere i Syd-Korea konvertert. Det er dobbelt så mange som i årene før krigen satte inn.

POLEN

Alexander-kirken innviet.

Den imponerende Alexander-kirken i Varsjva som ble sterkt skadet under krigen, er nå restaurert og ble nylig innviet av Kirkens primas i Polen, erkebiskop *Wyszynski*.

SKOTTLAND

Katolsk filmselskap skal opprettes.

De skotske biskoper har besluttet at det skal opprettes et katolsk filmselskap som skal fremstille filmer av katolsk interesse.

SVEITS

Sammenslutning av katolske ingeniører forberedes.

Arbeide er tatt opp for dannelsen av en sammenslutning av katolske ingeniører og teknikere i Sveits. En gruppe katolske ingeniører, arkitekter og teknikere i Fribourg forbereder det konstituerende møte.

TSJEKKOSLOVAKIA

16 års fengsel for å ha undervist barn i religion!

En kommunistisk «domstol» har dømt lærerinnen *Vosytkova* fra Pilsen til 16 års fengsel, fordi hun hadde undervist barn i religion!

TYSKLAND

Erkebiskopen av München og Freising innsatt i sitt embete.

Den nye erkebiskopen av München og Freising, mgr. *Josef Wendel*, ble høytidelig innsatt i sitt embete i *Frauenkirche* søndag den 9. november. En stor menneskemengde kantet ruten for prosesjonen gjennom Münchens gater. Prosesjonen ble ledet av den pavelige nuntius, erkebiskop *Muench*. Etter at den pavelige bulle var lest, iførte den nye erkebiskop som er den 70. i rekken, seg messeklærne og bega seg gjennom kirken fram til tronsolen. Etter å ha meddelt den apostoliske velsignelse mottok han troskapsløftet fra bispedømmets prester og vekslet fredskysset med de forsamlede abbeder.

Schlesiens tragedie dokumentarisk fremstillet.

Det erkebiskopelige konsistorialråd, dr. *Johannes Kaps*, som når det gjelder dokumentasjonen av den fryktelige skjebne som har rammet Schlesien har utført et glimrende arbeide, har nettopp utgitt dokumenter om Schlesiens tragedie 1945/46.

Boken skildrer først forholdene i Schlesien i 1944 og ved årsskiftet 1944/45 og det trykk Gestapo øvet på Kirken og den samvittighetsløse politikk til Schlesiens «Gauleiter» som forbød befolkningen å bringe seg i sikkerhet ved å trekke vestover for russerne oversvømmet landet. Boken gjengir 200 øyenvitner av katolske geistlige som av sine overordnede hadde fått ordre til å bli på post. De var de eneste tyskere med en viss myndighet som hadde å ta forhandlinger opp med polakkene og russerne. «Vårt første arbeide var,» heter det, «å begrave likene til de katolske søstre som var voldtatt til døde.» Tallet var kommet opp i 30. Det fortelles om kirker som ble skendet ved å forvandles til nattlokaler for de verste utskeielser, om mord, pinsler, pryl, slavearbeide og voldtekter på løpende bånd, hunger og kulde. . . kort sagt om sovjet-russisk progresjon — «folkedemokratiets» seier!

TREKNINGSLISTE

for St. Olavs lagets basar 1952.

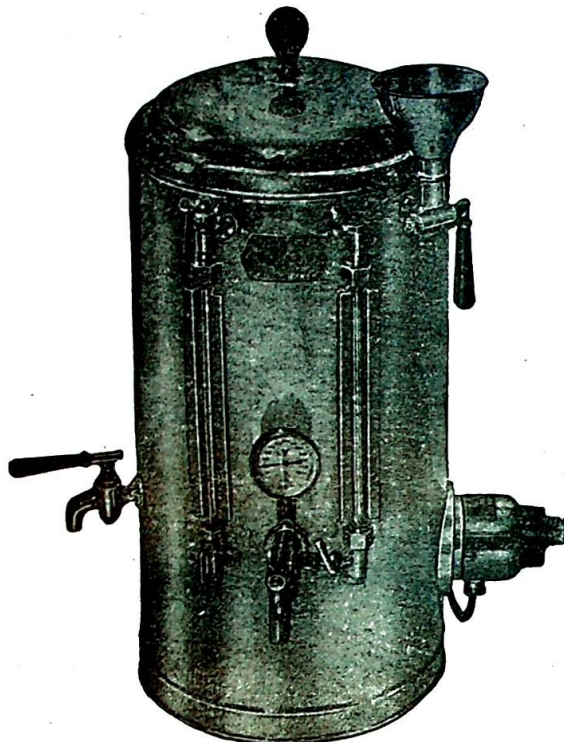
Duk: P. Lowry. Løper: Mr. Lynch. Løper: E. Østenstad. Løper: Sr. Marie. Tøfler: M. Zoë. Krukke: H. Barra. Krukke: H. Barra. Lysestake: A. Bruce. Figur: Mrs. Barker. Figur: Fru Stoesen. Duk: H. Barra. Håndkle: H. Barra. Løper: P. Vanneufville. Løper: H. Barra. Løper: I. Hansteen Knudsen. Tevarmer: Fru Aldasoro. Leverpostei: E. Solberg. Leverpostei: T. Siggerud. Leverpostei: A. Olsen. Leverpostei: B. Vibe. Pakke ris: E. Rydberg. Lysestaker: T. Mørdre. Løper: P. Lowry. Løper: P. Henck. Ullskjerf: E. Bølstad. Sengehygge: Fru Johannesen. Keramikkmadonna: K. Hegna. Keramikkflaske: S. Katarinahjemmet. Fløtesett: M. Zoë. Fløtesett: Fru Siggerud. Keramikkvaser: Fru Marti. Keramikkvaser: R. Kristiansen. Keramikkvaser: B. Nylund. Skål: S. Due Tønnesen. Skål: S. Siggerud. Duk: Biskop Mangers. Nylonstrømper: K. Rostad. Underkjole: Th.-M. Fat. T. Siggerud. Fat: M. Østensvig. Skål: S. Katarinahjemmet. Glass: H. Barra. Kleshengere: A. Endresen. Kleshengere: H. Barra. Kleshengere: P. Bzdyl. Kluter: Fru Marti. Kluter: I. Wehn. Kluter: Vor Frue Hospital. Vanter: E. Mikelsen. Vanter: H. Barra. Vanter: Sr. Catarina. Vanter: B. Mesas. Barnelue: Fru Marti. Eggekurv: B. Mesas. Lysestake: F. J. Fishedick. Hermetikk: O. Sutter. Hermetikk: I. Gløersen. Nattchemise: B. Hansteen. Kasserolle: M. Høye. Konfekt: P. Klaveness. Dukke: S. Sunniva Barnehage. Kasserolle: H. Bergan. Konfekt: T. Skappel. Sjøkolade: T. Skappel. Kaffe-servise: Inger Terese Bergen. Pledd: Vor Frue Hospital. Konfekt: Gurholt.

Rett trekning bevitnes: Oslo 17. nov. 1952.
F. J. Fishedick. K. Rostad.

TAKK

St. Olavs lagets styre vil herved få lov å takke alle som har støttet vår basar ved å gi gaver eller ta lodder.
Styret.

BILLIGERE OG BEDRE KAFFE

„FIX“

AUTOMATISK KAFFETRAKTER

Med FIX-systemet beholder kaffen sin absolutte aroma, og De kan servere en kopp virkelig god kaffe *forbausende* rimelig.

FIX lages for 10, 20, 30, 50 og 75 liter, alle størrelser i rustfritt, syrefast stål.

30 års erfaring garanterer kvaliteten.

Be om illustrert brosjyre.

GUSTAVA. RING

SYSTEM MASKINER

Akersgaten 8 - OSLO - Tlf. 42 70 50

OSLO

KOLDSAGBLAD

OSCAR SKOTVEDT - Oslo

Avd. Verktøy- og Spesialmaskiner
Kirkegaten 10 - Telefon 423945

A.s Rafens Efterfølgere

Grensen 19, Oslo

*Glass, stentøy, porselen og
kjøkkenutstyr for sykehus og
andre anstaltusholdninger*

BERGEN

Alliance

KONFEKTFORRETNING

Alt i sjokolade til julen!

Nygårdsgate 1. — Telf 11 907 Bergen

NYGÅRDSGT. 4

KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ

ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 804
Privat: 98 013 - 96 588

HUSK AT
KONTINGENTEN
FOR 1952
ER KR. 15.-

HERMAN H. RITTERS
ESKEFABRIKK
Chr. Kroghsgt. 30, Oslo
Tlf. 42 34 66

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 334370 - Oslo

*Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk*

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh

Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerep. — Ettersyn

Guttorm A. Johnsen

BLIKKENSLAGERMESTER

Bygnings-, takreparasjons- og
ventilasjonsarbeid

Thor Olsensgt. 2, Oslo. Tlf. 42 37 89

SI

NAVNET

SI

All slags

skadeforsikring

Et råd til Dem:

BRUK BJØRNEKREM

Sølv for alle anledninger

Theodor Olsens Efff.
JUVELER SMÅSTRANDGT 4
Bergen

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER

FOSSWINKELSGATE 20

Maler pres'egården i Bergen
Tlf. 12 443 -- 97 269

DIDR.

MEHN - ANDERSEN

LEGE- og SYKEREKVISITER
Bergen

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

Benytt våre
avetterende!

All slags
forsikring

ANTH. B. NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo

Tlf. 41 07 76

Tapeter — Linoleum

Melitta

KAFFETRAKTER

gir bedre og drøyere kaffe
Riktig formaling sparer kaffe
Føres i ledende kaffe- og
kjøkkenutstørsforretninger

**HANS KARLSEN
MALERFORRETNING**

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B
Tlf. 41 07 76 - Oslo

OLE KRISTIANSEN

Snektermester

Heimdalsgt. 34 - Oslo.

Tlf. 68 13 58 - Etablert 1894

Spesialitet:

Møbler og innredningsarbeider

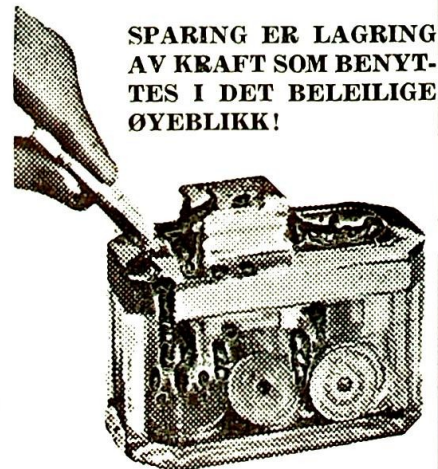
Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforetning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 99 90

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet